

ด ม ค ี ก ข า

ISSN 0125 - 2461 ปีที่ 22 ฉบับที่ 222 ธันวาคม 2539

นโยบายด้านการศึกษารัฐบาล

รัฐมนตรีว่าการทบวงคนใหม่

แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8

อุดมศึกษา

เอกสารเผยแพร่ ของ ทบวงมหาวิทยาลัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
● รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยคนใหม่	3
● นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล	4
● สรุปสาระสำคัญของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8	5
● วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนพัฒนา การศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8	13
● กลยุทธ์และมาตรการของแผนพัฒนา การศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8	15

ที่ปรึกษา

ศ.นพ.เกษม วัฒนชัย
รศ.ดร.วันชัย ศิริชนะ
ศ.ดร.กนก วงษ์ตระหง่าน
นายปราโมทย์ โชติมงคล
นางสาววรรณดี คีตะนิรันดร์

บรรณาธิการ

นายกมล ศรีประสาธน์

เจ้าของ ทบวงมหาวิทยาลัย โทร. 245-8323, 245-8923 FAX. 245-8923, 245-8930

ผู้โฆษณา นายกฤษณ์กร วงศ์ไทย

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

นาม	มนตรี	ด่านไพบูลย์
นามภาษาอังกฤษ	Mr. Montri	Danphaiboon
ตำแหน่ง	<ul style="list-style-type: none"> - ประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปี 2529 - เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ปี 2531 - รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปี 2535-2537 - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2522, 2526, 2529, 2531, 2535/1, 2535/2, 2538 	
เกิดวันที่	24 ธันวาคม 2495	
คู่สมรส	นางจิตติรัตน์ ด่านไพบูลย์	
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด ลำพูน พรรคความหวังใหม่		
สถานที่ทำงาน	ทบวงมหาวิทยาลัย โทร. 2458181	
ที่อยู่ปัจจุบัน	122/3 หมู่ 6 หมู่บ้านปาลาน ถนนลำพูน-เชียงใหม่ ต. อุโมงค์ อ. เมือง จ.ลำพูน 51000 โทร. (053)541284, 541343 34/47 ราชวิลา 3 ถนนวิภาวดี-รังสิต บางเขน กทม. 10210 โทร. 561-4162	

นโยบายด้านการศึกษารัฐบาล
พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อรัฐสภา
วันพุธที่ 11 ธันวาคม 2539

นโยบายด้านการศึกษา

รัฐบาลมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาและขยายโอกาสให้ทั่วถึงคนทุกกลุ่ม เพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรือง โดยจะดำเนินการ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 12 ปี โดยจะให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษแก่ผู้ยากจน ผู้ด้อยโอกาส และผู้บกพร่องทางร่างกายและปัญญาตามความจำเป็น
2. ขยายการจัดการศึกษาชั้นอนุบาลหรือก่อนประถมศึกษา เพื่อให้เด็กกลุ่มอายุ 3-5 ปี ได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง
3. ขยายการจัดการศึกษานอกระบบทั้งสายสามัญและสายอาชีพอย่างกว้างขวางเพื่อให้ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานได้พัฒนาตนเอง และได้รับการศึกษาพื้นฐานเพิ่มขึ้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา
4. ปฏิรูปการอาชีวศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยให้สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมมือกันจัดการศึกษาอย่างใกล้ชิด ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเน้นการสร้างนิสัยความรับผิดชอบให้สูงขึ้น ตลอดจนพัฒนาวิทยาลัยเกษตรกรรมให้เป็นสถาบันทางการเกษตรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อรองรับการพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรได้อย่างเต็มที่

5. ส่งเสริมให้ประชาชนและผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาอย่างใกล้ชิด

6. ส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนเอกชนเพื่อยกระดับคุณภาพให้ได้มาตรฐานผ่านกองทุนเงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำ และใช้บัตรการศึกษาสำหรับผู้ยากจน เพื่อสนับสนุนให้โรงเรียนเอกชนได้ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐเพิ่มมากขึ้น

7. ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งเร่งรัดแก้ไขปัญหานี้สิ้นของครู

8. เพิ่มสัดส่วนงบประมาณเพื่อการลงทุนและการพัฒนาการศึกษาให้สูงขึ้น

9. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทในการวิจัยและพัฒนาในด้านต่างๆ รวมทั้งให้มีการจัดการศึกษาที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมากยิ่งขึ้น

10. ขยายโอกาสอุดมศึกษาไปยังภูมิภาคอย่างมีคุณภาพ ด้วยการจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืมให้ภาคเอกชนเพื่อจัดตั้งหรือขยายสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปยังภูมิภาค

11. สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้ผลิตบัณฑิตให้มีปริมาณและคุณภาพที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นและภูมิภาคและสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ ■

สรุปสาระสำคัญ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8

พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2544

1. คำนำ

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีเอกลักษณ์นำภาคภูมิใจ เป็นสังคมที่เปิดกว้างยอมรับวัฒนธรรมจากภายนอก และนำมาปรับใช้ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสมและกลมกลืน เป็นสังคมที่มีความสงบสันติ อบอุ่น และเอื้ออาทรต่อกัน ปราศจากความขัดแย้งอย่างรุนแรง มีความยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักเหตุผลและ ทางสายกลาง มีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน

เมื่อประเทศไทยย่างเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 นับตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 นี้ เป็นต้นไป กล่าวได้ว่าเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์วางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา กระแสโลกาภิวัตน์อันเกิดจากความก้าวหน้าด้านวิทยาการสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศได้เป็นปัจจัยผลักดันที่สำคัญทำให้โลกอยู่ในภาวะไร้พรมแดน และนำโลกเข้าสู่ยุคแห่งการจัดระเบียบใหม่ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดทั้งโอกาสและภัยคุกคามต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนถาวรของประเทศไทย

ในด้านเศรษฐกิจ กระแสโลกาภิวัตน์ได้ทำให้ตลาดของโลกกว้างขวางขึ้น มีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตและการลงทุนข้ามชาติทั่วโลก มีการจัดตั้งองค์การการค้าโลก การรวมกลุ่มการค้าทั้งในอเมริกาเหนือยุโรป เอเชียแปซิฟิก เพื่อช่วยสร้างเสถียรภาพและความ

เป็นธรรมด้านเศรษฐกิจและการค้าให้แก่ทุกประเทศ และช่วยเร่งกระบวนการถ่ายทอดและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาให้เป็นอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นด้วย ในขณะเดียวกันการที่ระบบเศรษฐกิจของโลกได้มีความเชื่อมโยงกันมากขึ้นโดยทุก ๆ ประเทศให้ความสำคัญกับนโยบายการค้าเสรี ซึ่งจะทำให้เกิดการแข่งขันทางการค้าอย่างรุนแรงมากยิ่งขึ้น

ทางด้านสังคม คนไทยจะมีโอกาสในการเลือกรับข่าวสารที่หลากหลายตามรสนิยมของแต่ละคน สามารถที่จะเรียนรู้รับข้อมูลข่าวสารรอบโลกภายในบ้านของตนเอง หรือในที่ทำงานผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์และสื่อสำเร็จรูปต่าง ๆ ในขณะเดียวกันการเติบโตของภาคธุรกิจและอำนาจของข่าวสารที่เผยแพร่เข้าถึงบุคคลโดยตรงทำให้หน่วยต่างๆ ในสังคมมีพลังในการต่อรองที่เพิ่มขึ้น และมีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น เกิดแรงกดดันให้มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามในทางตรงกันข้ามกระแสวัฒนธรรมและข้อมูลข่าวสารที่ขาดการกลั่นกรองไหลผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ เช่น ธุรกิจบันเทิง โฆษณา ฯลฯ ก่อให้เกิดวัตถุนิยมและบริโภคนิยม ตลอดจนความฟุ้งเฟ้อต่างๆ ในหมู่คนรุ่นใหม่รวมทั้งการครอบงำทางวัฒนธรรม

นอกจากนี้ กระแสโลกาภิวัตน์ยังเป็นแรงผลักดันให้เกิดค่านิยมสากล เช่น กระแสประชาธิปไตย กระแสด้านสิทธิมนุษยชน กระแสความเท่าเทียมกันของหญิงชาย กระแสการร่วมกันพิทักษ์รักษาสภาพแวดล้อม ซึ่งทำให้เกิดการตระหนักร่วมกันอย่างกว้างขวางว่าการพัฒนาที่มุ่งเน้นไปในด้านเศรษฐกิจแต่

เพียงอย่างเดียวโดยละเลยมิติความเป็นมนุษย์ ครอบครัว ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม จะส่งผลให้เกิดสภาพ การเสียดุลของการพัฒนาที่รุนแรงซึ่งในอนาคตหากไม่ แก้ไขแล้วคนและธรรมชาติ จะไม่สามารถอยู่ร่วมกัน ได้อย่างกลมกลืนและเกื้อกูลได้

1.1 สังคมไทยที่พึงปรารถนาในอนาคต

เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกทั้งในแง่บวกและลบ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น การพัฒนาประเทศในระยะ ต่อไปจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมการจัด ระเบียบทางเศรษฐกิจและสังคมใหม่ให้เข้มแข็งพร้อม รับสถานการณ์ในอนาคต และให้สามารถที่จะช่วงชิง โอกาสจากการเปลี่ยนแปลงในประชาคมโลกมาใช้เป็น แรงผลักดันในการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับ พื้นฐานของวัฒนธรรมและตรงกับความต้องการ ของคนไทย ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวไปสู่ ความเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วภายในปี พ.ศ. 2563 โดยเศรษฐกิจไทยจะมีขนาดเป็นลำดับ 8 ของโลก คนไทยมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวไม่ต่ำกว่า 300,000 บาท ต่อปี หรือประมาณ 12,000 เหรียญสหรัฐฯ ซึ่งวัด ณ ระดับราคาปี 2536 และสัดส่วนคนยากจนจะลดลงต่ำ กว่าร้อยละ 5 ควบคู่กันไปกับการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ของประชาชนส่วนใหญ่ ดังรายละเอียดที่ทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องได้ร่วมกันกำหนดขึ้นเป็นวิสัยทัศน์สังคม ไทยที่พึงปรารถนาในอีก 25 ปีข้างหน้า ดังนี้

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความเป็นปึกแผ่น มีความภูมิใจในความเป็นไทยและดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ ทางศิลปะวัฒนธรรมของชาติ มีความมั่นคง สงบสุข สันติกับนานาชาติ เป็นที่ยกย่องและเป็นประเทศระดับ แนวหน้าในประชาคมโลกเป็นสังคมที่คนมีความสุข อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง เป็นสังคมที่มี สมรรถภาพ มีเสถียรภาพ มีความเสมอภาค มีความยุติ ธรรม มีระเบียบวินัย มีความเมตตากรุณา เคารพใน สิทธิมนุษยชน มีหลักธรรมของศาสนาเป็นเครื่อง ยึดเหนี่ยวในการดำรงชีวิตของคนในสังคม

คนไทยทุกคนมีโอกาสพัฒนาศักยภาพของ ตนเองอย่างเต็มที่มากขึ้นทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติ ปัญญา และมีส่วนร่วมอย่างเต็มภาคภูมิในกระบวนการ พัฒนาประเทศ เด็กไทยทุกคนจะได้รับการดูแลเอาใจ ใส่ด้านสุขภาพตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ได้รับการ อาหารครบถ้วนตั้งแต่ปฐมวัย รวมทั้งได้รับการศึกษา ขั้นพื้นฐานอย่างน้อย 12 ปี และทุกคนมีโอกาสเข้าถึง บริการพื้นฐานทางสังคมที่มีคุณภาพ

คนไทยมีขีดความสามารถพร้อมที่จะปรับตัวเพื่อ รับกับกระแสการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดจากความ ก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับที่ สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ คนในวัยหนุ่มสาวได้ รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของคนในกลุ่มอายุ 18 - 24 ปี กลุ่มคนผู้ด้อยโอกาส ในสังคมได้รับโอกาสทางการศึกษาและการมีงานทำ อย่างทั่วถึงถ้วนหน้า คนไทยจะมีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ รู้จักตัวเอง รู้เท่าทันโลก และมีศักยภาพที่จะปรับตัวเองอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่าตลอด ทุกช่วงวัยของชีวิต

เศรษฐกิจตั้งอยู่บนรากฐานของความสร้างสรรค์ เป็นศูนย์กลางที่สำคัญในภูมิภาค ทั้งในด้านการผลิต การคมนาคม การเงิน การท่องเที่ยว และบริการ มี ระบบการค้าขายแบบเสรีที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม ทันโลกทางด้านเทคโนโลยีและนำโลกในมิติที่ประเทศไทยมีความเป็นเลิศ มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมี เสถียรภาพ โดยมีความสมดุลกับการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นฐานการจ้างงาน และสร้างโอกาสในการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม ทั่วทุกกลุ่มคนทุกพื้นที่

ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในภูมิภาคและ ชนบทไม่แตกต่างจากคนในเมืองหลวง คือ จะมีโอกาส ได้รับบริการโครงสร้างพื้นฐานและบริการพื้นฐานทาง สังคมที่จำเป็นอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง มีหลักประกัน ด้านสุขภาพอนามัย สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อ อย่างสะดวกด้วยเครือข่ายระบบโทรคมนาคมและ

ขนส่งที่ครอบคลุมทุกพื้นที่มีโอกาสและทางเลือกในการประกอบอาชีพได้อย่างเสรี และใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการดูแลรักษาและจัดการอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพของคนไทยในปัจจุบัน เพื่อเป็นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืนแก่คนรุ่นหลัง คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีเมืองและชุมชนที่น่าอยู่อาศัย มีความปลอดภัย เป็นความภาคภูมิใจของคนไทยทั้งชาติ

มีระบบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ โดยมีองค์พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีภาคราชการที่มีประสิทธิภาพ มีนักการเมืองและข้าราชการที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความสามารถสูง และยึดผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลักเป็นที่พึ่งและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

1.2 แนวคิดทิศทางและกระบวนการทบทวนใหม่ ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 8

การก้าวไปสู่วิสัยทัศน์สังคมไทยที่พึงปรารถนาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องทำอย่างเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องไปในระยะยาว โดยการสร้างโอกาส หลักประกัน และสภาพแวดล้อมให้ทุกภาคส่วนในสังคมได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมกำหนดแผนร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมติดตามประเมินผล เพื่อให้การพัฒนาสังคมไทยในอนาคตเป็นสังคมที่มีเศรษฐกิจดี สังคมไม่มีปัญหาและมีการพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถตอบสนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ในสังคมได้มากกว่าทศวรรษที่ผ่านมา

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 เป็นก้าวแรกของการนำวิธีการใหม่ในการพัฒนาประเทศมาใช้เพื่อจัดระเบียบทางเศรษฐกิจและสังคมให้สามารถบรรลุถึงสถานะอันพึงปรารถนาของคนไทยทั้งชาติในอนาคต การจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ได้เริ่มต้นจากการเปิดให้

คนไทยทุกกลุ่มสาขาอาชีพและภูมิภาคของประเทศเข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นและกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างกว้างขวาง ตั้งแต่การเริ่มจัดทำแผนแทนการกำหนดแผนจากภาคราชการแต่เพียงฝ่ายเดียวอย่างแต่ก่อน ซึ่งนับได้ว่าเป็นการเปิดศักราชกระบวนการวางแผนที่เน้นสร้างความร่วมมือร่วมใจกันผนึกกำลังอย่างสมานฉันท์ของคนในชาติ

แนวคิดของการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในอดีต ได้ให้ความสำคัญกับการเร่งรัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์การพัฒนาได้มุ่งเน้นพัฒนาอุตสาหกรรมและการผลิตเพื่อการส่งออก โดยอาศัยความได้เปรียบทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์มาใช้ขยายฐานการผลิตเพื่อสร้างรายได้และการมีงานทำ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในช่วงเวลานั้น อย่างไรก็ตาม การเจริญเติบโตรวดเร็วทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศและความเจริญทางด้านวัตถุที่มากขึ้น มิได้หมายความว่าคนไทยและสังคมไทยจะมีความสุขสมบูรณ์ พูลสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง วัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่ดีงามและเรียบง่ายของสังคมไทยเริ่มเปลี่ยนไปพร้อม ๆ กับความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและ ความไม่มั่นคงของครอบครัว ชุมชน และสังคม

การพัฒนาที่ท้าทายต่อการอยู่รอดของระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของสังคมไทยในอนาคต คือการพัฒนาคน ซึ่งหมายถึงการพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะของคนไทยให้สามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน สังคม และของชาติในที่สุด ดังนั้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 จึงได้ปรับแนวคิดการพัฒนาจากเดิมที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นจุดมุ่งเน้นหลักของการพัฒนาแต่เพียงอย่างเดียว มาเป็นการเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพราะคนเป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของการพัฒนาในทุกเรื่อง โดยการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นเพียงเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะช่วยให้คนมีความสุขและมี

คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเท่านั้น ไม่ใช่เป็นเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาอีกต่อไป รวมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการวางแผนจากการแยกส่วนรายสาขาเศรษฐกิจหรือสังคมที่ขาดแคลนเชื่อมโยงเกื้อกูลต่อกัน มาเป็นการพัฒนาแบบรวมส่วนหรือบูรณาการเพื่อให้เป็นแผนพัฒนาที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ให้คนไทยส่วนใหญ่ของประเทศอย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์ใหม่ที่เป็นหัวใจสำคัญของแผนพัฒนา ฉบับที่ 8 มีสองประการ คือ **ประการแรก** การพยายามเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างรัฐกับประชาชนให้เกิดขึ้นมากที่สุด โดยการใช้ระบบความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในสังคม รวมทั้งการที่จะให้มีหลักประกันด้านสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และการแก้ไขความขัดแย้งในสังคมด้วยสันติวิธี **ประการที่สอง** การปรับระบบการบริหารจัดการเพื่อให้มีการแปลงแผนไปสู่ภาคปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการปรับกระบวนการและกลไกในการบริหารจัดการงบประมาณและบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัวและสัมพันธ์สอดคล้องกัน โดยยึดหลักการประสานงานภายใต้ระบบการจัดการพื้นที่กับภารกิจของหน่วยงานและการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการกำหนดแผนงาน โครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา ควบคู่ไปกับการพัฒนากระบวนติดตามและประเมินผลโดยการจัดทำเครื่องชี้วัดความสำเร็จของแผนในหลายมิติและหลายระดับ รวมทั้งจัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลเป็นประจำทุกปี โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการติดตามผลการพัฒนาอย่างกว้างขวาง

เป็นที่หวังว่าการเริ่มต้นของแผนพัฒนา ฉบับที่ 8 ในระยะเวลาเดียวกันกับที่ประเทศก้าวเข้าสู่ศักราชใหม่จะเป็นยุคสมัยของความเป็นปึกแผ่นและความสมานฉันท์ของคนในชาติ ซึ่งความร่วมมือร่วมใจในรูปแบบต่างๆ ในการแปลงแผนสู่ภาคปฏิบัติได้เริ่มเกิดขึ้นแล้ว จึงเชื่อมั่นได้ว่าแผนพัฒนา ฉบับที่ 8 จะเป็นการเริ่มกระบวนการที่ทุกภาคส่วนของสังคมจะ

ร่วมกันก้าวเดินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน และรับผิดชอบร่วมกันในการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกปี และที่สำคัญที่สุดคือ เป็นกระบวนการเรียนรู้ในอันที่จะอยู่ร่วมกันอย่างรู้ รัก สามัคคี ร่วมเย็น เป็นสุข เป็นธรรม และเป็นไท

2. สถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมไทยในช่วง 3 ทศวรรษที่ผ่านมา

2.1 สังคมไทยได้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในการพัฒนาเศรษฐกิจ ดังจะเห็นได้จากอัตราการขยายตัวอยู่ในระดับสูงโดยเฉลี่ยถึงร้อยละ 7.8 ต่อปี รายได้ต่อหัวของคนไทยเพิ่มขึ้นจาก 2,100 บาท ในปี 2504 เป็น 68,000 บาท ในปี 2538 ตามราคาประจำปี สัดส่วนคนยากจนของประเทศลดลงเหลือเพียงร้อยละ 13.7 ในปี 2535 เปรียบเทียบกับเป้าหมายร้อยละ 20 ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ฐานะการเงินการคลังของประเทศมีความมั่นคงและได้รับการยอมรับโดยทั่วไปจากนานาประเทศ ส่วนการลงทุนของภาครัฐในด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการพื้นฐานทางสังคมโดยต่อเนื่องนั้น ได้ทำให้คนไทยมีรายได้ ฐานะความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมาโดยตลอด

2.2 ถึงแม้ว่าการพัฒนาประเทศจะบรรลุเป้าหมายการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจก็ตาม แต่กิจกรรมและความมั่นคงทางเศรษฐกิจก็ยังคงกระจุกตัวอยู่ในภาคมหานครและปริมณฑล รายได้ต่อหัวของคนไทยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลยังสูงกว่าภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศมาก โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีรายได้ต่อหัวต่ำที่สุดประมาณ 12 เท่า กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้สูงสุด 20 เปอร์เซ็นต์แรกมีสัดส่วนรายได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 54 ในปี 2531 เป็นร้อยละ 59 ในปี 2535 ในขณะที่กลุ่มที่มีรายได้ 20 เปอร์เซ็นต์ต่ำสุดมีสัดส่วนรายได้ลดลงจากร้อยละ 4.6 ในปี 2531 เหลือเพียงร้อยละ 3.9 ในปี 2535 ช่องว่างระหว่างรายได้และโอกาสที่ได้รับจากผลของการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ผ่านมา ได้ส่งผล

กระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่และการพัฒนาประเทศในระยะยาว

2.3 ผลของการพัฒนาที่ผ่านมา ทำให้คนไทยส่วนใหญ่ได้รับบริการโครงสร้างพื้นฐานและบริการพื้นฐานทางสังคมมากขึ้นในระดับที่น่าพอใจ กล่าวคือ ในปี 2537 ในหมู่บ้านชนบทมีไฟฟ้าใช้แล้วร้อยละ 97.7 มีน้ำสะอาดดื่มกินในระบบประปา สำหรับเขตเมืองในภูมิภาคมากกว่าร้อยละ 75 และร้อยละ 32 ในหมู่บ้านชนบท ในด้านคมนาคมขนส่งได้มีถนนเชื่อมต่อกันระหว่างจังหวัด อำเภอและตำบล คิดเป็นระยะทางรวมทั้งสิ้น 210,025 กิโลเมตร ซึ่งเป็นถนนในหมู่บ้านประมาณ 123,400 กิโลเมตร ในด้านการศึกษาคนไทยในชนบทมีการศึกษาสูงขึ้น โดยมีอัตราเข้าเรียนในภาคบังคับถึงร้อยละ 97.7 ความสำเร็จของการพัฒนาด้านสาธารณสุขได้ทำให้อายุขัยเฉลี่ยของคนไทยในปี 2537 เพิ่มขึ้นเป็น 67.6 ปี เปรียบเทียบกับปี 2533 ซึ่งคนไทยมีอายุขัยเฉลี่ยเพียง 63 ปีเท่านั้น

2.4 การมุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อสร้างความมั่งคั่งในด้านรายได้ ทำให้คนไทยและสังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยมมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรมของคนในสังคม คือ การย่อหย่อนในศีลธรรม จริยธรรม ขาดระเบียบวินัย การเอาเปรียบเปรียบส่งผลให้วิถีชีวิตและค่านิยมดั้งเดิมที่สั่งสมของไทยเริ่มจางหายไปพร้อมกับกำลั่มสลายของสถาบันครอบครัว ชุมชน และวัฒนธรรมของท้องถิ่น นอกจากนี้สภาพบีบคั้นทางจิตใจของคนในสังคมเกิดจากความแออัดของชุมชนเมือง สภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมลงซึ่งมากับกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจนั้น ได้ส่งผลให้ภาวะการเจ็บป่วยของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปสู่โรคสมัยใหม่ เช่น โรค มะเร็ง โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง รวมทั้งการบาดเจ็บล้มตายจากอุบัติเหตุและอุบัติเหตุที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและรายได้ที่สูงขึ้น

2.5 การเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เสื่อมโทรมลงเป็นลำดับ ในช่วง 2 ปีแรกของแผนพัฒนาฉบับที่ 7 ป่าไม้ยังคงถูกทำลายลงถึงปี 1 ล้านไร่ ที่ดินทำกินถูกชะล้างพังทลายคุณภาพของแม่น้ำลำคลองเปลี่ยนแปลงจนไม่สามารถจะนำมาใช้ประโยชน์ได้อีกต่อไป สิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมลงทั้งในด้านคุณภาพของอากาศ ปริมาณฝุ่นละออง รวมทั้งเสียงในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลักในภูมิภาคนั้น ได้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยทั่วไปอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้การพัฒนาที่ไม่ได้คำนึงถึงต้นทุนและการจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งมองข้ามการพัฒนาคุณค่าของความเป็นคน ละเลยภูมิปัญญา และวิถีชีวิตความเป็นอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไทย จะส่งผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต

3. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนพัฒนา ฉบับที่ 8

เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในสังคม ช่วยแก้ปัญหาการพัฒนาที่ขาดความสมดุลคือ เศรษฐกิจดี สังคมมีปัญหา การพัฒนาไม่ยั่งยืน และเพื่อก้าวไปสู่วิสัยทัศน์การพัฒนาที่พึงปรารถนาในระยะยาว การพัฒนาในระยะ 5 ปีของแผนพัฒนา ฉบับที่ 8 จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของการพัฒนาไว้ดังนี้

3.1 วัตถุประสงค์

(1) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนทุกคนทั้งในด้านร่างกายจิตใจและสติปัญญา ให้มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง

(2) เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม ให้มีความมั่นคงและเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน ให้สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคน รวมทั้งให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศมากยิ่งขึ้น

(3) เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ให้เจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ มั่นคง และสมดุล เสริมสร้างโอกาสการพัฒนาศักยภาพของคนในการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและได้รับผลจากการพัฒนาที่เป็นธรรม

(4) เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์ สามารถสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน

(5) เพื่อปรับระบบบริหารจัดการ เปิดโอกาสให้องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน ชุมชน และประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศมากขึ้น

3.2 เป้าหมาย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การพัฒนาข้างต้น เห็นสมควรกำหนดเป้าหมายซึ่งจะเป็นเครื่องชี้วัดผลการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์หลักในระยะของแผนพัฒนาฉบับที่ 8 ไว้ ดังนี้

(1) เพิ่มปริมาณการเตรียมความพร้อมทุกด้านของเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) อย่างมีคุณภาพ

(2) เพิ่มคุณภาพการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 ปี แก่เด็กในวัยเรียนทุกคน การเตรียมการขยายโอกาสทางการศึกษาเป็น 12 ปี และการฝึกอบรม ครู อาจารย์ทุกคนอย่างต่อเนื่อง

(3) ยกระดับทักษะฝีมือและความรู้พื้นฐานให้แก่แรงงานในสถานประกอบการ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกต่อกลุ่มแรงงานอายุ 25-45 ปี

(4) ให้ผู้ด้อยโอกาสทุกประเภทได้รับโอกาส การพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และได้รับบริการพื้นฐานทางสังคมอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง

(5) ลดอัตราการประสออันตรายจากการทำงาน และลดจำนวนการเกิดอุบัติเหตุต่างๆ โดย

เฉพาะการจราจร การขนส่งวัตถุเคมีอันตราย และอัคคีภัยในอาคารสูง

(6) รักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจไทย โดยลดการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดให้อยู่ในระดับร้อยละ 3.4 ของผลผลิตรวมในปีสุดท้ายของแผนพัฒนา ฉบับที่ 8 และรักษาดัชนีราคาเงินให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเฉลี่ยร้อยละ 4.5 ต่อปี

(7) ระดมการออมของภาคครัวเรือนให้เพิ่มขึ้นเป็นอย่างน้อยร้อยละ 10 ของผลผลิตรวมในปีสุดท้ายของแผนพัฒนา ฉบับที่ 8

(8) ขยายปริมาณและเพิ่มคุณภาพของบริการโครงสร้างพื้นฐานสู่ภูมิภาคและชนบท

(9) ลดสัดส่วนคนยากจนของประเทศให้น้อยกว่าร้อยละ 10 ในช่วงของแผนพัฒนา ฉบับที่ 8

(10) อนุรักษ์และฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ไว้ให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของพื้นที่ของประเทศ รวมทั้งรักษาพื้นที่ป่าชายเลนให้คงไว้ไม่ต่ำกว่า 1 ล้านไร่ในปีสุดท้ายของแผนพัฒนา ฉบับที่ 8

(11) สร้างโอกาสและเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพเกษตรกรในรูปแบบของเกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสาน และวนเกษตร

(12) เพิ่มการลงทุนในการควบคุมและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในเมือง ภูมิภาค และชนบท

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาดังกล่าว เห็นควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของแผนพัฒนา ฉบับที่ 8 ที่สำคัญ ดังนี้

4.1 การพัฒนาศักยภาพของคน ประกอบด้วย การส่งเสริมให้ประเทศมีโครงสร้างประชากรที่เหมาะสม และมีการกระจายตัวของประชากรที่สอด-

คล้องกับศักยภาพและโอกาสการพัฒนาในแต่ละพื้นที่ของประเทศ การปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ด้านการพัฒนาจิตใจให้เกิดผลในทางปฏิบัติ การพัฒนาสติปัญญาและทักษะฝีมือแรงงานให้คนไทยทุกคนมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้นในกระบวนการผลิต และสามารถปรับตัวได้กับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการพัฒนาสุขภาพและพละนาามัยที่มุ่งเสริมสร้างโอกาสให้คนไทยทุกคนมีสุขภาพดีถ้วนหน้าและมีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันโรค

4.2 การพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาคน ประกอบด้วยแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวของชุมชน การสร้างโอกาสให้คน ครอบครัว ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและสังคม การพัฒนาระบบความมั่นคงทางสังคมเพื่อสร้างหลักประกันด้านต่างๆ แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง การเสริมสร้างขีดความสามารถในระบบอำนาจยุติธรรมและระบบความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชน และการส่งเสริมให้วัฒนธรรมมีบทบาทในการพัฒนาคนและประเทศให้สมดุลและยั่งยืน

4.3 การเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาของภูมิภาคและชนบทเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง ประกอบด้วยแนวทางการกระจายโอกาสและความเจริญด้วยการพัฒนาพื้นที่ในภูมิภาค การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและการกระจายการพัฒนาด้วยการเพิ่มศักยภาพขององค์กรชุมชน การสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้และขยายเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน การเสริมสร้างโอกาสการพัฒนาเพื่อสร้างอาชีพและการมีงานทำด้วยการส่งเสริมบทบาทของภาคธุรกิจเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชน การกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจและบริการทางสังคม การแก้ไขปัญหาและรักษาสภาพแวดล้อมเมือง การบริหารจัดการงานพัฒนาในลักษณะพหุภาคี ทั้งในงานพัฒนาทั่วไปและในระดับพื้นที่

4.4 การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคนและคุณภาพชีวิต ประกอบด้วยแนวทางการเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจให้เข้มแข็งและเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ การปรับโครงสร้างการผลิตให้เข้มแข็งเพื่อให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลกและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเป็นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนการพัฒนาพื้นที่ ชุมชนและบริการโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับคุณภาพชีวิต

4.5 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยแนวทางการบริหารจัดการเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศวิทยา รวมทั้งการดูแลรักษาสภาวะแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนและเป็นฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว การจัดระบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดการใช้ประโยชน์และควบคุมดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดสรรอย่างเป็นธรรมเป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนอย่างแท้จริง รวมทั้งการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยอันเกิดจากธรรมชาติ

4.6 การพัฒนาประชาธิปไตย เป็นการพัฒนาภาครัฐให้มีสมรรถนะและพันธกิจหลักในการเสริมสร้างศักยภาพและสมรรถนะของคน ทำให้คนในสังคมเป็นพันธมิตรกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศซึ่งประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างหลักนิติธรรมในการบริหารรัฐกิจ การจัดการแก้ไขความขัดแย้งในสังคมด้วยสันติวิธี สนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะของภาครัฐ เพิ่มพูนประสิทธิผลและประสิทธิภาพภาครัฐด้วยการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบราชการ ตลอดจนการสร้างความต่อเนื่องในงานบริหารรัฐกิจ โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านนโยบายสาธารณะและการกำหนดระเบียบวาระแห่งชาติ

4.7 การบริหารจัดการเพื่อให้มีการนำแผนพัฒนา ไปดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ประกอบด้วยแนวทางการแปลงแผนสู่การปฏิบัติ ด้วยระบบการจัดการในระดับพื้นที่ตามภารกิจของหน่วยราชการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในสังคม การพัฒนากลไกของรัฐในการปฏิบัติงาน การเร่งรัดพัฒนาระบบกฎหมายให้เป็นไปในแนวทางของระบบกฎหมายมหาชน เพื่อเอื้ออำนวยต่อการจัดให้มีกฎหมายรองรับแผนพัฒนา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปรับบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีเพื่อการพัฒนา การเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานกลางในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ การพัฒนาสมรรถนะกลไกนอกภาครัฐ และการติดตามและประเมินผลโดยมีการจัดทำดัชนีชี้วัดผลของการพัฒนาแบบองค์รวม

5. ลักษณะและการใช้แผนพัฒนา ฉบับที่ 8

5.1 แผนพัฒนา ฉบับที่ 8 เป็นแผนชี้ทิศทางการพัฒนาประเทศทั้งในทศวรรษหน้าและในช่วง พ.ศ. 2540-2544 ซึ่งเน้นการพัฒนาในลักษณะที่เป็นกระบวนการเพื่อปรับเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาแบบแยกส่วนหรือตามรายสาขาเศรษฐกิจและสังคมมาเป็นแบบองค์รวม คือ การพัฒนาแบบรวมส่วนหรือบูรณาการที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ อันจะทำให้การพัฒนามีประสิทธิภาพ มีความยั่งยืนและคนไทยทั้งหมดได้รับประโยชน์จากการพัฒนามากกว่าที่ผ่านมา

5.2 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาซึ่งกำหนดไว้ในแผนพัฒนา ฉบับที่ 8 เป็นการชี้ทิศทางการพัฒนาตามวัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยไม่เน้นรายละเอียดของแนวทางการพัฒนาตามสาขาเศรษฐกิจและสังคม และมาตรการระยะสั้นซึ่งหน่วยงานปฏิบัติต้องดำเนินการตามปกติอยู่แล้ว ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องจะต้องนำยุทธศาสตร์และแนวทางทั้งหมดไปใช้เป็นกรอบกำหนดแผนงาน โครงการ และมาตรการเพื่อให้มีการดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติ รวมถึงการกำหนดให้มีเป้าหมายและโครงการที่จะทำ

ให้เกิดผลต่อประชาชน มิใช่ต่อองค์กรของรัฐ หรือเป็นโครงการพัฒนาที่ประชาชนตัดสินใจหรือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ

5.3 การจัดทำแผนงานและโครงการพัฒนาตามยุทธศาสตร์นั้น ควรจะต้องดำเนินการแบบองค์รวมคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกองค์จะต้องร่วมกันคิดร่วมกันทำ มีการประสานการวิเคราะห์ โดยยึดหลักพื้นที่และภารกิจ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้รับผิดชอบเป็นกรอบในการจัดทำแผนงานและโครงการ แผนเงินและแผนคนโดยใช้ยุทธศาสตร์และแนวทางของแผนควบคุมกำกับพื้นที่ เป็นเครื่องมือในการขอรับสนับสนุนด้านงบประมาณ ตลอดจนการติดตามประเมินผลประจำปี

5.4 การติดตามประเมินผลความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนพัฒนา ฉบับที่ 8 จะต้องมีการสร้างดัชนี ชี้วัดทั้งในระดับภาพรวมและแผนงานโครงการใน 5 ระดับ คือ

(1) **ดัชนีชี้วัดผลกระทบขั้นสุดท้ายของการพัฒนา** สร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องชี้วัดผลความก้าวหน้าแท้จริงของการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวมในทุก ๆ ด้าน ทั้งในด้านการพัฒนาคน สังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าสามารถดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาประเทศที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาได้มากน้อยแค่ไหนเพียงใด

(2) **ดัชนีชี้วัดประสิทธิผลของการพัฒนาเฉพาะด้าน** สร้างขึ้นเพื่อติดตามประเมินผลการพัฒนาในแต่ละด้านที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงความสำเร็จและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาในลักษณะผสมผสานระหว่างภารกิจกับพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานโครงการในแต่ละสาขาให้มีประสิทธิภาพ

(3) **ดัชนีชี้วัดประสิทธิผลของยุทธศาสตร์การพัฒนา** สร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือใน

การติดตามประเมินผลความสำเร็จหรือความล้มเหลวของยุทธศาสตร์การพัฒนากำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

(4) **ดัชนีชี้วัดประสิทธิผลขององค์กรที่ดำเนินงานพัฒนา** สร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องชี้วัดขีดความสามารถขององค์กรที่รับผิดชอบในการดำเนินงานแปลงแผนไปสู่ภาคปฏิบัติในทุกระดับตามแนวทางการประสานแผนงาน แผนเงินและแผนคนที่เน้นการกระจายอำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น และการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพและผลงานขององค์กร ทั้งในด้านการเสริมสร้างกระบวนการ

การเรียนรู้ให้กับคนในองค์กร การเพิ่มพูนประสิทธิภาพ การดำเนินงาน การสร้างระบบการติดตามประเมินผล เพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานขององค์กรต่อไป

(5) **ดัชนีชี้วัดสถานการณ์ที่เป็นจริงในด้านต่าง ๆ** เป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงสถิติหรือข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนาด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างดัชนีชี้วัดความสำเร็จหรือประสิทธิผลของการพัฒนาในระดับต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น

ที่มา : สำนักนโยบายและแผนอุดมศึกษา
สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

ของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8

(พ.ศ. 2540 - 2544) ทบวงมหาวิทยาลัย

เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย เป็นไปตามแนวทางของแผนอุดมศึกษาระยะยาว มีความต่อเนื่องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) และสนองตอบต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ทบวงมหาวิทยาลัย จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ไว้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการ (Quality and Excellence)

1.1 มุ่งยกระดับคุณภาพทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชนให้ได้มาตรฐานที่เท่า

หรือทัดเทียมกันทุกแห่ง โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม กำหนดให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับสถาบันและระดับประเทศ

1.2 มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันที่มีศักยภาพ สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคมโดยเป็นไปตามความพร้อม ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญของแต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบัน หรือเครือข่ายสถาบันเพื่อเป็นการสร้างเสริมคุณภาพมาตรฐานชั้นนำในระดับนานาชาติ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อขยายโอกาสการเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาและความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Access -

Equity)

2.1 มุ่งขยายโอกาสให้คนไทยได้เข้าสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้มากขึ้น และเพียงพอต่อความต้องการในการพัฒนาประเทศและสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

2.2 มุ่งสร้างความเป็นธรรมความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันของโอกาสในการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งในด้านความเท่าเทียมกันทางภูมิศาสตร์ความเท่าเทียมกัน ทางเศรษฐกิจ และความเป็นธรรมทางสังคม

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและระบบการตรวจสอบ (Efficiency-Accountability)

3.1 มุ่งส่งเสริมการบริหารอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ในด้านการบริหารสถาบัน ซึ่งได้แก่การบริหารคน เงิน อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ และด้านการบริหารวิชาการ โดยการสร้างกลไกและระบบ แผนงาน แผนเงิน และแผนคน ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องสัมพันธ์กับทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดเพื่อให้มีต้นทุนการผลิตต่ำแต่ได้ผลผลิตสูง ซึ่งแสดงถึงการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

3.2 มุ่งสร้างระบบการตรวจสอบประสิทธิภาพของการบริหารสถาบัน และการบริหารวิชาการโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงนโยบายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้การบริหารที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องสามารถตรวจสอบวัดได้ทั้งในด้านกลไกและกระบวนการบริหาร

วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อพัฒนาผลผลิตของระบบอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพและทันการ (Relevancy-Delivery)

4.1 มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันสร้างผลิตผลอุดมศึกษาทั้งการผลิตบัณฑิต ผลงานวิจัย และการให้บริการวิชาการที่มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องและตรงกับความต้องการของผู้ใช้

สังคม และประเทศ

4.2 มุ่งสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันส่งมอบผลผลิตที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ อย่างแท้จริงต่อผู้ใช้ สังคม และประเทศได้ในปริมาณที่ต้องการ และตรงตามกำหนดเวลาตามแผนงานที่กำหนดไว้แล้ว

วัตถุประสงค์ที่ 5 เพื่อพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยและการเปิดสู่ภูมิภาค (Internationalization-Regionalization)

5.1 มุ่งยกระดับมาตรฐานและสมรรถนะของมหาวิทยาลัย/สถาบันให้มีมาตรฐานสากลทั้งในเชิงวิชาการและการบริหารมหาวิทยาลัย รวมทั้งสนับสนุนการสร้างความสัมพันธ์ให้มหาวิทยาลัย/สถาบันเข้าไปมีบทบาททางวิชาการในเวทีนานาชาติ และการส่งเสริมให้อาจารย์และบัณฑิตไทยมีสมรรถนะสากลเจตคติโลกทัศน์และชีวิตทัศน์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ตลอดจนสามารถจัดการเรียนการสอนหลักสูตร ที่เป็นมาตรฐานสากลอย่างมีคุณภาพให้กับนักศึกษาจากต่างประเทศได้

5.2 มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันไทยเข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาระดับภูมิภาค เนื่องจากกระแสการพัฒนาในอนาคต จะมีการรวมกลุ่มประเทศในลักษณะภูมิภาคมากขึ้น อุดมศึกษาไทยจะต้องสามารถเข้าไปมีบทบาทเป็นผู้นำในระดับภูมิภาคได้และสามารถสร้างองค์ความรู้ันเกี่ยวเนื่องกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคได้ ในขณะเดียวกันก็สร้างความเข้มแข็งในศิลปวัฒนธรรมไทยและความเป็นไทย

วัตถุประสงค์ที่ 6 เพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และการใช้การบริหารจัดการแบบเอกชนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (Privatization-Corporatization)

6.1 มุ่งให้ภาคเอกชนร่วมรับภาระในการจัด

การศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด โดยส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างกลไกเพื่อขยายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนให้เพิ่มมากขึ้น สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จ้างภาคเอกชนเข้าดำเนินการแทนในงานบางอย่างที่เหมาะสม

6.2 สนับสนุนการนำหลักการบริหารจัดการในระบบเอกชนที่สำคัญ คือ หลักการประหยัดต้นทุนและเพิ่มรายได้ มาใช้ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยของรัฐมีรายได้และพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น

เป้าหมายการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)

1. การรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีสัดส่วนนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อ นักศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็น 50 : 50

2. กระจายการรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเภทจำกัดรับ โดยวิธีการรับแบบโควตาเป็น ร้อยละ 50 ของนักศึกษาที่รับได้ในแต่ละปีการศึกษา

3. รับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในกลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และสาขาวิชาชีพอื่น ๆ เพิ่มร้อยละ 15 ต่อปี สำหรับสาขา สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อื่น ๆ เพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี กรณีบัณฑิตศึกษาให้ขยายได้ตามความพร้อม โดยเน้นสาขาวิชาที่ขาดแคลน

4. สัดส่วนคุณวุฒิสถุศาสตราจารย์ในสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐ ปริญญาเอก : โท : ตรี เท่ากับ 3.0 : 6.5 : 0.5

กลยุทธ์และมาตรการ

ของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8

พ.ศ. 2540 - 2544, ทบวงมหาวิทยาลัย

ในการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด จำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์ และมาตรการในการดำเนินงาน โดยกำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักแต่ละด้าน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับมหาวิทยาลัย/สถาบันในการดำเนินงานในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) กลยุทธ์ และมาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ได้ปรับปรุงและพัฒนาจากนโยบายและมาตรการในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของทบวงมหาวิทยาลัย ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและ ความเป็นเลิศทางวิชาการ

วัตถุประสงค์ 1.1 สร้างเครือข่ายทางวิชาการระดับสูงของการอุดมศึกษาไทยให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติทั่วโลก

กลยุทธ์ 1 สร้างเครือข่ายนักวิจัยไทยและต่างประเทศให้ปฏิบัติงานวิจัยร่วมกันอันจะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถ

มาตรการ

1. สนับสนุนให้อาจารย์/นักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาได้มีโอกาสไปทำงานวิจัยกับนักวิจัยที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการวิจัยโดยเฉพาะการวิจัยระหว่างกัน
2. ประสานงานกับภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการสร้าง/พัฒนานักวิจัยที่มีความสามารถสูง
3. ส่งเสริมนักวิจัยไทยที่มีความสามารถสูงให้สามารถพัฒนาศักยภาพทางวิชาการได้อย่างเต็มความสามารถ

กลยุทธ์ 2 สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนกับสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำในต่างประเทศ

มาตรการ

1. ส่งเสริมให้มีโครงการแลกเปลี่ยน นักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย ระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนกับสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำในต่างประเทศ
2. ส่งเสริมให้ผู้เชี่ยวชาญชาวไทยที่อยู่ในต่างประเทศกลับมาช่วยปฏิบัติงานในประเทศไทยเป็นครั้งคราว
3. ส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดเทคนิคเฉพาะทางระหว่างประเทศ
4. ส่งเสริมให้มีความช่วยเหลือเชิงวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัย/สถาบันให้เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น การรวมตัวในลักษณะ consortium
5. ส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการทั้งระหว่างมหาวิทยาลัยไทยและระหว่างมหาวิทยาลัยไทยกับต่างประเทศ เพื่อยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนและการวิจัยโดยเฉพาะในระดับบัณฑิตศึกษา

วัตถุประสงค์ 1.2 ส่งเสริมการวิจัยและสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาประเทศไปสู่ความเป็นผู้นำในภูมิภาค

กลยุทธ์ 1 ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน ทำวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในสาขาวิชาที่มีศักยภาพเพื่อความเป็นผู้นำในภูมิภาค

มาตรการ

1. สร้างกลไกความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง

ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ให้เกิดขึ้นในประเทศไทย เช่น การสร้าง Regional Training Center ให้ประเทศไทยเป็น Clearing House

2. พัฒนามหาวิทยาลัย/สถาบัน ให้มีขีดความสามารถในการให้บริการทางวิชาการแก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

3. พัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ให้มีความพร้อมทั้งวิชาการและบริหาร เพื่อให้สามารถออกไปปฏิบัติงานในต่างประเทศได้

4. สนับสนุนการจัดตั้งมหาวิทยาลัย/สถาบันที่มีลักษณะที่เป็น Technical University เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพด้านการปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

วัตถุประสงค์ 1.3 ส่งเสริมให้มีงานวิจัยและสร้างองค์ความรู้และเครือข่ายของการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะเรื่องที่จะสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติ

กลยุทธ์ 1 ส่งเสริมให้มหาวิทยาลัย/สถาบันเป็นฐานของการสร้างองค์ความรู้ใหม่และความ เป็นเลิศทางวิชาการสำหรับ การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศในระยะยาว

มาตรการ

1. สนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันทำวิจัยเชิงแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่มีผลในเชิงปฏิบัติ
2. สนับสนุนให้มีความร่วมมือในเชิงวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและภาคเอกชน/ท้องถิ่นในการทำวิจัยเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ที่จะเป็นฐานในการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา
3. สร้างกลไกเพื่อการขยายผลการวิจัยไปสู่กลุ่มเป้าหมาย ในการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศ
4. สร้างเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา
5. สร้างกลไกในการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพ โดยการส่งเสริมให้นักศึกษาระดับบัณฑิต

ศึกษาได้มีโอกาสทำวิจัยร่วมกับอาจารย์/นักวิจัยที่มีชื่อเสียงของประเทศ

กลยุทธ์ 2 จัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นอย่างแท้จริง เพื่อเป็นฐานหลักในการประกันคุณภาพบัณฑิตที่จะออกไปปฏิบัติหน้าที่ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพของตน

มาตรการ

1. สร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาที่ปฏิบัติได้จริงตั้งแต่ระดับสาขาวิชา คณะวิชา และระดับสถาบัน

2. สร้างสำนึกของอาจารย์ต่อความสำคัญของคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับและยึดถือปฏิบัติ

3. ส่งเสริมให้มือสมัครวิชาชีพ ผู้ใช้บัณฑิตและสังคมภายนอกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประกันคุณภาพการศึกษาในทุกระดับอย่างเป็นระบบ

4. ส่งเสริมให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาให้แก่ประชาชนได้ทราบเป็นประจำ

วัตถุประสงค์ 1.4 ส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาภูมิปัญญาไทย

กลยุทธ์ 1 สนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันทำการวิจัยภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาให้เป็นภูมิปัญญาไทย

มาตรการ

1. ส่งเสริมให้อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวบรวมแล้วนำมาเรียบเรียงเพื่อนำเสนอให้เป็นระบบตามหลักวิชา

2. ส่งเสริมให้ผู้มีความรู้ในท้องถิ่นได้มีโอกาสมาถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษา อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษามากขึ้น

3. ส่งเสริมให้มีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในเรื่องของท้องถิ่นและความเป็นไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การสร้างภูมิปัญญาไทยในเรื่องนั้น ๆ

2. ด้านการขยายโอกาสการเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษา และความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา

วัตถุประสงค์ 2.1 เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาไปสู่ภูมิภาค

กลยุทธ์ 1 จัดตั้งวิทยาเขตสารสนเทศในส่วนภูมิภาค
มาตรการ

1. สร้างระบบจัดการศึกษาของวิทยาเขตสารสนเทศที่สามารถประกันคุณภาพและมาตรฐานตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด

2. กำหนดสาขาวิชาที่เปิดสอนในวิทยาเขตสารสนเทศตามความต้องการของท้องถิ่นและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ

3. เตรียมความพร้อมให้กับมหาวิทยาลัยต้นสังกัดให้สามารถดำเนินการโครงการในวิทยาเขตสารสนเทศได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน

4. ประสานและระดมความร่วมมือและการสนับสนุนจากภาครัฐภาคเอกชน ประชาชนและองค์กรพัฒนาในท้องถิ่น เพื่อการจัดตั้งวิทยาเขตสารสนเทศ

5. จัดตั้งกองทุนพัฒนาอาจารย์วิทยาเขตสารสนเทศ

กลยุทธ์ 2 ให้สถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาคเพิ่มการรับนักศึกษาโควตาในพื้นที่เขตความรับผิดชอบ

มาตรการ

1. ปรับปรุงเขตการให้บริการการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาคให้เหมาะสม และเป็นธรรมตามสภาพภูมิศาสตร์

2. ให้ดำเนินการสอบคัดเลือกที่เป็นมาตรฐานทั้งในทางปฏิบัติและทางด้านวิชาการเพื่อความเป็นธรรมและคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

3. ให้เพิ่มรับนักศึกษาโควตาในสาขาวิชาที่เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ 2.2 เพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาค

กลยุทธ์ 1 การสร้างเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา

มาตรการ

1. สร้างระบบเครือข่ายใยแก้วนำแสงทั้งภายในมหาวิทยาลัยและระหว่างมหาวิทยาลัยทั้งส่วนกลาง

และส่วนภูมิภาค

2. นำระบบการศึกษาทางไกลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
3. สร้างทางด่วนสารสนเทศระหว่างมหาวิทยาลัยและทั่วโลก

กลยุทธ์ 2 การสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันและความช่วยเหลือจากรัฐเป็นกรณีพิเศษ

มาตรการ

1. สร้างระบบความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยภูมิภาคและมหาวิทยาลัยที่พัฒนาแล้ว เพื่อร่วมมือในการพัฒนาวิชาการและการบริหาร
2. ส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคให้ชัดเจนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยมีเป้าหมายเพื่อขยายการรับนักศึกษาในส่วนภูมิภาคเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ 2.3 เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาของบุคคลทั่วไป และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

กลยุทธ์ 1 การปรับปรุงการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

มาตรการ

1. ให้มีระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่มีความยุติธรรม เสมอภาคไม่ก่อให้เกิดปัญหาสังคม โดยใช้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบการพิจารณา
2. เปิดโอกาสให้แก่คนพิการและผู้ด้อยโอกาสอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม และเป็นไปตามศักยภาพและความสามารถของบุคคล

กลยุทธ์ 2 ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในสถาบันอุดมศึกษาทุกด้าน เพื่อเปิดโอกาสให้คนพิการและผู้ด้อยโอกาสเข้าศึกษาต่อได้

มาตรการ

1. ส่งเสริมการผลิตครู-อาจารย์เพื่อการเรียนการสอนคนพิการทุกระดับในจำนวนและคุณภาพที่เหมาะสม
2. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการในการศึกษา เพื่อความสามารถในการเรียนรู้ และดำรงชีวิตอย่างอิสระ

3. ปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบริเวณสถาบันอุดมศึกษา ในห้องเรียน ห้องสมุด ห้องน้ำที่อำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการ

4. ให้ปลูกฝังทัศนคติของครู-อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อคนพิการให้ถูกต้อง

กลยุทธ์ 3 ปรับปรุงเงื่อนไขกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา

มาตรการ

1. ปรับปรุงแก้ไขเงื่อนไขการรับเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้เหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาอย่างแท้จริง
2. จัดระบบการบริหารจัดการเงินกู้ยืมให้มีความสะดวกรวดเร็วลดขั้นตอนการดำเนินงาน
3. จัดสรรส่วนวงเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษาให้สะท้อนความต้องการที่แท้จริง

3. ด้านประสิทธิภาพการบริหารอุดมศึกษาและระบบการตรวจสอบ

วัตถุประสงค์ 3.1 เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีระบบแผนงาน แผนงบประมาณ และแผนบุคลากรที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน มีความคล่องตัวในการบริหารงาน และสามารถติดตามตรวจสอบได้

มาตรการ

1. พัฒนาวิธีการจัดสรรงบประมาณโดยเฉพาะงบดำเนินการให้แก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน โดยใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย
2. สร้างและพัฒนาระบบบริหารงบประมาณและระบบบริหารบุคลากรในมหาวิทยาลัย ทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนวิชาการให้สามารถติดตาม ตรวจสอบและรายงานผลได้
3. พัฒนาระบบการวางแผน และระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงาน โดยการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จของผลงาน เพื่อให้การจัดทำงบประมาณสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปี
4. ปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งเกณฑ์การ

ประเมินการจัดตั้งหน่วยงานในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยให้มีขนาดกะทัดรัด และบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เร่งรัดให้มีการปรับปรุงระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับการได้มาซึ่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยตั้งแต่อธิการบดี คณบดี หัวหน้าภาควิชา เพื่อให้ได้ผู้บริหารมืออาชีพ ที่สามารถบริหารงานตามสายการบังคับบัญชาในทุกระดับ รวมทั้งการประสานสัมพันธ์ หรือการใช้ทรัพยากรร่วมกันในระดับคณะ/ภาควิชา

6. ส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ที่มีคุณภาพให้คงอยู่ในระบบ โดยการปรับปรุงโครงสร้างค่าตอบแทนอาจารย์ สร้างบรรยากาศทางวิชาการที่ส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ เพื่อการเรียนการสอน การวิจัยที่ทันสมัย มีคุณภาพแก่อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

วัตถุประสงค์ 3.2 เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลในสถาบันอุดมศึกษา

มาตรการ

1. สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการประเมินผลการบริหารและความคุ้มค่าในเชิงเปรียบเทียบระหว่างมหาวิทยาลัย รวมทั้งการประเมินผลการใช้บัณฑิตของรัฐและเอกชน

2. ต้องเร่งสร้าง หรือปรับปรุง กลไกและเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ รวมทั้งการปฏิบัติงานของอาจารย์

3. สร้างกลไกต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยให้มีกระบวนการควบคุมคุณภาพหลักสูตรการเรียนการสอนให้มากขึ้น โดยมีการตรวจสอบและรายงานผลแก่สังคมภายนอก

วัตถุประสงค์ 3.3 ให้สถาบันอุดมศึกษามีความสะดวกและคล่องตัวในการบริหารงบประมาณจากรัฐและเงินรายได้ สามารถดำเนินการจัดการทรัพย์สินและเงินรายได้ที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนับสนุนการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ ทั้งนี้ เพื่อแบ่งเบาภาระ

การสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล

มาตรการ

1. ให้เร่งรัดการปรับปรุงระบบการจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไป ที่กำหนดขั้นตอนและวิธีการที่สามารถตรวจสอบได้

2. ส่งเสริมการจัดตั้งหน่วยงานอิสระภายในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่สามารถประกันคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทรัพย์สินของสถาบันอุดมศึกษาเป็นส่วนใหญ่

3. ส่งเสริมการสร้างกลไกการให้บริการทางวิชาการในเชิงธุรกิจแก่ภาคเอกชน เพื่อเพิ่มพูนรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา

4. ด้านผลผลิตของอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ และทันการ

วัตถุประสงค์ 4.1 เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตให้ได้ปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศและเสริมสร้างพื้นฐานในการแข่งขันในประชาคมโลก

กลยุทธ์ 1 เร่งรัดการวางแผนเพื่อตรวจสอบความต้องการกำลังคนในสาขาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

มาตรการ

1. พัฒนาระบบฐานข้อมูล ความต้องการกำลังคนในสาขาวิชาต่างๆ จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

2. สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาศักยภาพและความพร้อมในการขยายการรับนักศึกษา ในสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของประเทศ ในระยะเวลาที่เหมาะสม

3. ติดตามประเมินผล แผนการผลิตและพัฒนากำลังคนสาขาขาดแคลนเพื่อปรับแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนในระยะต่อไป

4. ให้กระจายการผลิตกำลังคนสาขาขาดแคลนไปในสถาบันอุดมศึกษาส่วนภูมิภาคให้มากยิ่งขึ้นให้สอดคล้องกับนโยบายการกระจายโอกาส

กลยุทธ์ 2 ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้และสังคม

มาตรการ

1. ให้สถาบันอุดมศึกษาทบทวน และตรวจสอบความเคลื่อนไหวทางวิชาการ และความต้องการของผู้ใช้ในแต่ละสาขาเป็นประจำเพื่อนำมาปรับหลักสูตรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ให้ปรับปรุงหรือยกเลิกหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการทางสังคม ทางเศรษฐกิจและทางวิชาการ โดยคำนึงถึงต้นทุนการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ

3. จัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยอาศัยบทบาทของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกให้มากยิ่งขึ้น

4. ปรับปรุงระบบการฝึกงาน หรือการปฏิบัติงานในสถานประกอบการให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดประสบการณ์ซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ 4.2 เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาให้บริการทางวิชาการ และผลงานวิจัยที่มีคุณภาพตามความต้องการของสังคม

กลยุทธ์ 1 พัฒนาระบบการเผยแพร่ผลงานและบริการวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาให้สังคมได้รับประโยชน์สูงสุด

มาตรการ

1. ปรับปรุงกระบวนการประชาสัมพันธ์ของสถาบันอุดมศึกษา ให้เข้าถึงประชาชนให้มากที่สุด

2. ปรับปรุงเนื้อหาสาระของผลงานทางวิชาการที่ประชาชนสามารถเข้าใจได้ง่าย และมองเห็นแนวทางที่จะนำไปใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องชัดเจน

กลยุทธ์ 2 สร้างกลไกการประสานงานบริการวิชาการแก่สังคมให้สามารถจัดบริการวิชาการให้แก่ผู้ใช้และสังคมได้อย่างรวดเร็ว

มาตรการ

1. ให้จัดตั้งองค์กรบริการวิชาการที่เป็นหน่วยงานอิสระ สามารถประสานบริการกับความต้องการของสังคมได้รวดเร็ว ทันการ

2. ให้กิจการบริการวิชาการแก่สังคม เป็นแหล่งรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นไปตามสภาพทางเศรษฐกิจและสามารถขยายบริการให้ครอบคลุมภารกิจทุกด้านของสถาบันอุดมศึกษา

3. กำหนดสิ่งจูงใจที่เหมาะสมแก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน บริการวิชาการแก่สังคม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ อย่างรวดเร็วและมีคุณภาพ

5. ด้านความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยและการเปิดสู่ภูมิภาค

วัตถุประสงค์ 5.1 ยกมาตรฐานการอุดมศึกษาไทยให้มีความเป็นสากล

กลยุทธ์ 1 พัฒนาบุคลากรของประเทศให้มีภูมิความรู้และเทคโนโลยีเพื่อเป็นฐานสำหรับการแข่งขันในประชาคมโลก

มาตรการ

1. ส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการวิจัย (ในสาขาที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ) ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับองค์กรต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการแลกเปลี่ยนสารสนเทศการวิจัยและสนับสนุนให้นักวิจัยเดินทางไปเสนอผลงานหรือหาประสบการณ์ด้านการวิจัยในต่างประเทศ

2. ให้มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยและสถาบันในต่างประเทศ

3. เร่งรัดการผลิตอาจารย์ภาษาต่างประเทศให้มากยิ่งขึ้น และให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. พัฒนาให้นักศึกษาและอาจารย์มีทักษะการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยเฉพาะการใช้ระบบสื่อสารในเครือข่ายสากล

กลยุทธ์ 2 ให้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาให้ได้มาตรฐานเทียบเคียงกับต่างประเทศ

มาตรการ

1. ปรับปรุงหลักสูตรนานาชาติ โดยให้มีเนื้อหาสาระเทียบเคียงได้กับหลักสูตรต่างประเทศ

2. ให้มีการเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ

3. สนับสนุนให้มีความร่วมมือกับต่างประเทศ

ในการจัดหลักสูตร/สถาบันนานาชาติให้มากขึ้น

กลยุทธ์ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษา โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและภาษาต่างประเทศ ให้สามารถรองรับการพัฒนาไปสู่ความเป็นสากล

มาตรการ

1. จัดองค์การบริหารงานด้านต่างประเทศให้เป็นระบบในทุกสถาบัน
2. สร้างกลไกความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศในระดับรัฐบาล ระดับกระทรวงและระดับสถาบันให้มากขึ้น ทั้งในรูปแบบพหุภาคีและทวิภาคี
3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่เอื้อต่อการสร้างบรรยากาศความเป็นสากลในสถาบันอุดมศึกษา

วัตถุประสงค์ 5.2 พัฒนากำลังคน ของประเทศให้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและมีศักยภาพเพียงพอที่จะดำรงชีวิตอยู่และแข่งขันได้ในประชาคมโลก

กลยุทธ์ 1 จัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อความเป็นสากล

มาตรการ

1. จัดให้มีหลักสูตรนานาชาติ เพิ่มมากขึ้น
2. จัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในหลักสูตรให้เพียงพอให้ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ได้จริง และสามารถทำงานร่วมกับชาวต่างประเทศได้
3. จัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่างประเทศ
4. สร้างบรรยากาศในสถาบันอุดมศึกษาให้เอื้อต่อความเป็นสากล
5. สร้างศูนย์ศึกษาอาณาบริเวณ (Area Studies Center) ให้สามารถรวบรวมความรู้ในด้านต่างๆ ของทุกพื้นที่ของโลก
6. สนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เป็นสื่อในการสอนให้ได้มาตรฐานสากล

กลยุทธ์ 2 ส่งเสริมความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้จากต่างประเทศเพื่อให้อาจารย์ได้พัฒนาตนเองให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการ

มาตรการ

1. ขยายขอบเขตความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

2. สนับสนุนความร่วมมือกับภาคเอกชนหรือหน่วยงานในต่างประเทศเพื่อจัดการฝึกอบรมนานาชาติระยะสั้นในประเทศไทย

3. สนับสนุนการจัดตั้งและการดำเนินงานเครือข่ายหรือศูนย์วิชาการระหว่างประเทศหรือภูมิภาค ในสถาบันอุดมศึกษาของไทย

4. สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาของไทยมีบทบาทในการร่วมมือพัฒนาการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้านให้มากขึ้น

5. ส่งเสริมให้มีการประชุมเชิงวิชาการนานาชาติ

กลยุทธ์ 3 สร้างความตระหนักให้แก่นักศึกษาและบุคลากรถึงคุณค่าวัฒนธรรมไทย และให้มีโลกทัศน์สากลเกี่ยวกับวัฒนธรรมต่างชาติต่างภาษา เพื่อให้มีความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับนานาชาติ

มาตรการ

1. ส่งเสริมการศึกษาทางด้านวัฒนธรรมระหว่างประเทศในสถาบันอุดมศึกษา
2. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรม เช่น โครงการค่ายอาสาพัฒนาเยาวชนระหว่างประเทศ
3. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับประเทศไทยและภาษาไทยให้เป็นปึกแผ่นและสามารถสร้างความเป็นเอกลักษณ์ทางวิชาการได้

กลยุทธ์ 4 สนับสนุนภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยให้สามารถพัฒนาระบบการบริหารมหาวิทยาลัยและการบริหารวิชาการในระดับมาตรฐานสากล

มาตรการ

1. เปิดโอกาสให้ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยแลกเปลี่ยนประสบการณ์บริหารกับผู้บริหารมหาวิทยาลัยในประเทศต่างๆ

2. สนับสนุนให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยนำระบบการบริหารมหาวิทยาลัย และการบริหารวิชาการที่ดีจากประเทศต่างๆ นำมาประยุกต์ใช้อย่างเป็นผลในมหา-

วิทยาลัยของตน

3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือผู้บริหารมหาวิทยาลัยของไทยกับต่างประเทศ เพื่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกันอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

วัตถุประสงค์ 5.3 ริเริ่มบทบาทของความเป็นผู้นำในประชาคมภูมิภาคด้วยความเป็นเลิศแห่งองค์ความรู้ทางวิชาการ

กลยุทธ์ 1 พัฒนาองค์ความรู้ที่ประเทศไทยมีแต่ประเทศอื่นไม่มีให้มีความเป็นเลิศเพื่อใช้ความเป็นเลิศนี้เป็นประโยชน์แก่ประชาคมโลก

มาตรการ

1. สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ เรื่องพุทธศาสนากับการพัฒนาจิตใจมนุษย์ และหาทางนำองค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง อย่างได้ผล

2. ศึกษาองค์ความรู้แห่งศาสตร์ของตะวันออกอันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาสังคมโลก อันเกิดจากการใช้ศาสตร์ตะวันตกอย่างไม่มีสติ

กลยุทธ์ 2 สนับสนุนมหาวิทยาลัย/สถาบัน ให้สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการในเรื่องที่มหาวิทยาลัย/สถาบันนั้นๆ สนใจ/สำนึก และมีศักยภาพเพียงพอ และพัฒนาความเป็นเลิศนั้น ให้อยู่ในระดับผู้นำของโลก

มาตรการ

1. พัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพ โดยส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมในต่างประเทศ ในสาขาวิชาที่สถาบันถนัด

2. สนับสนุนให้มีเครือข่ายวิชาการระดับประเทศ

กลยุทธ์ 3 สนับสนุนการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่แตกต่างไปจากองค์ความรู้เดิมที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อแสวงหาทิศทาง แนวทาง แนวความคิดใหม่ๆ ที่จะช่วยแก้ไขปัญหาของสังคมโลก

มาตรการ

1. ส่งเสริมให้มีการวิจัยและสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้นำในภูมิภาค

2. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาอาจารย์และนักวิจัย ให้มีโอกาสศึกษาและเพิ่มพูนวิชาการระดับนานาชาติ

6. ด้านความร่วมมือส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของภาคเอกชน และการใช้การบริหารจัดการแบบเอกชนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

วัตถุประสงค์ 6.1 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้สามารถปฏิบัติภารกิจสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน

กลยุทธ์ 1 พัฒนาระบบและกลไกในการกำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรการ

1. พัฒนาระบบข้อมูล และการกำหนดดัชนีชี้วัดคุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่สามารถเปิดเผยต่อสาธารณชนได้

2. ปรับปรุงกฎ ระเบียบ และมาตรการต่างๆ ให้เหมาะสม เพื่อให้การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน

3. พัฒนากลไกและมาตรการการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

กลยุทธ์ 2 สนับสนุนให้ภาคเอกชนตั้งสถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาคเพื่อช่วยกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยรัฐให้การสนับสนุนและให้สิ่งจูงใจที่เหมาะสม

มาตรการ

1. ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือระหว่างภาคเอกชนในส่วนภูมิภาคเพื่อลงทุนจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยรัฐให้สิ่งจูงใจที่เหมาะสมและการสนับสนุนเป็นพิเศษ

2. สร้างเครือข่ายด้านการใช้ อาจารย์ ทรัพยากรระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในส่วนภูมิภาค

3. สร้างความเชื่อมโยงระบบเทคโนโลยีสาร-

สนเทศ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน เพื่อขยายความสามารถด้านการเรียนการสอนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ 6.2 เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน และสามารถ บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น

กลยุทธ์ 1 ลดระดับการควบคุมของรัฐในเชิงการบริหาร จัดการให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และไม่เป็นอุปสรรคต่อความคล่องตัวและการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ

มาตรการ

1. ทบทวนปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการขอจัดตั้ง

2. ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการปรับปรุงกฎ ระเบียบ และสนับสนุนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

วัตถุประสงค์ 6.3 เพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนให้ความร่วมมือและสนับสนุน ทรัพยากร รวมทั้งความช่วยเหลือในรูปแบบอื่น ๆ สำหรับการพัฒนาอุดมศึกษาไทยให้มากยิ่งขึ้น

กลยุทธ์ 1 กำหนดมาตรการและสิ่งจูงใจที่เหมาะสม เพื่อให้ภาคเอกชนเข้ามาจัดตั้งสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน รวมทั้งสนับสนุน ทรัพยากรและให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ แก่สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ในการจัดการศึกษา การวิจัยและพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น

มาตรการ

1. สนับสนุนด้านการเงินแก่ภาคเอกชนด้วยการ จัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำสำหรับการจัดตั้งสถาบัน อุดมศึกษา รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพอาจารย์และการ ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนา

2. ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ ปรับมาตรการด้านภาษีเพื่อจูงใจให้ภาคเอกชน สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาอุดมศึกษาไทยให้มากยิ่งขึ้น

3. ให้มีการทบทวน ปรับปรุงแก้ไข กฎระเบียบ การควบคุมของรัฐ รวมทั้งการให้สิ่งจูงใจอื่น ๆ ที่ เหมาะสมเพื่อให้เอื้อต่อการส่งเสริมภาคเอกชนใน การลงทุนจัดการศึกษาฝึกอบรมและสนับสนุนการ พัฒนาอุดมศึกษา

วัตถุประสงค์ 6.4 เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ นำหลักการบริหารจัดการ แบบเอกชนที่สำคัญมาใช้ในการ บริหาร

กลยุทธ์ 1 ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษายึดหลักการ ประหยัดต้นทุนและเพิ่มรายได้ให้มากที่สุด

มาตรการ

1. สนับสนุนการจ้างภาคเอกชนเข้ามารับผิดชอบ ดำเนินการในงานบางอย่างที่เหมาะสม

2. จัดองค์กรในลักษณะพิเศษที่ไม่เป็นส่วน ราชการ เพื่อดำเนินภารกิจที่เป็นผลประโยชน์แก่มหา- วิทยาลัย

3. สนับสนุนการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหน่วยใน การปฏิบัติการกิจของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อศึกษาดันทุน

กลยุทธ์ 2 ให้สถาบันอุดมศึกษาสร้างความร่วมมือ กับภาคเอกชนทางด้านการบริหารจัดการ มากยิ่งขึ้น

มาตรการ

1. ให้ผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชนที่คัดสรรแล้วมี ส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา เพิ่มขึ้น เช่น มีตำแหน่งในสภามหาวิทยาลัยเป็น กรรมการหรืออนุกรรมการด้านต่าง ๆ

2. ให้มีการเยี่ยมชมนกิจการระหว่างสถาบัน อุดมศึกษากับกิจการภาคเอกชน โดยเฉพาะด้าน บริหารจัดการมากยิ่งขึ้น

3. ร่วมมือกับภาคเอกชนในลักษณะร่วมลงทุน เพื่อดำเนินกิจการในกรอบความรับผิดชอบของสถาบัน อุดมศึกษา

ศาสตราจารย์เกษม วัฒนชัย ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย กล่าวอำลาตำแหน่งและอำลาชีวิตราชการ โดยมีผู้บริหาร ข้าราชการและลูกจ้าง สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เข้าร่วม ออลา-ออลีย เป็นจำนวนมาก ณ ศูนย์สารสนเทศ อาคารทบวงมหาวิทยาลัย

.....ติดตามข่าวสารด้านการอุดมศึกษาได้จาก.....

อนุสารอุดมศึกษา รายเดือน เสนอสาระเกี่ยวกับการอุดมศึกษาไทย

จดหมายข่าวรายสัปดาห์ เสนอข่าวสารและความเคลื่อนไหวในแวดวงอุดมศึกษา

วารสารข่าวทบวงมหาวิทยาลัย ฉบับพิมพ์แทรกในวารสาร “งานเด่น” ในเครืออวัฏจักร ทุกวันเสาร์ที่ 4 ของเดือน เสนอข่าวสารในแวดวงอุดมศึกษา สำหรับนิสิต นักศึกษา และผู้แสวงหาโอกาสในตลาดแรงงาน

รายการวิทยุ “ทม.100.5” รายการสาระประโยชน์ในเชิงบริการสาธารณะที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษาทางสถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท. ความถี่ 100.5 MHz โดยสนทนากับนักวิชาการและนักวิชาชีพ ออกอากาศสดทุกวัน เวลา 22.10 น. - 23.45 น.

ดำเนินงานโดย ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

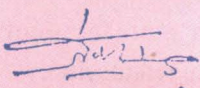

ทบวงมหาวิทยาลัย
328 ถนนศรีอยุธยา
พญาไท กรุงเทพฯ 10400

ชื่อ.....

ที่อยู่.....

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 2/2529
ไปรษณีย์หลานหลวง

(นายสมัย ธรรมสอน)
หัวหน้าฝ่ายสารบรรณ